

ОРГАН ПАРТБЮРО, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, ПРОФКОМУ
ТА РЕКТОРАТУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

КНИГОДРУКАР

Іван Федоров.— він був першим, хто 400 літ тому надрукував першу книгу на Русі. Вона називалася «Апостол» і була виконана на найвищому технічному рівні того часу.

З ім'ям першого вітчизняного друкаря пов'язане створення перших друкарень не тільки в Москві, а й на Україні, в Білорусії, в Литві.

Про розмах книговидавництва в СРСР говорить красномовна цифра: тільки у 1962 році загальний тираж книг становив 1 млрд. 249 млн. примірників. Це — п'ята частина світової книжкової продукції.

ЗНАННЯ ПОВИННІ СТАТИ ПЕРЕКОНАННЯМИ

Одним з найважливіших методичних питань в галузі викладання історії КРПС є організація самостійної роботи і керівництва нею.

Партія вчить, що основним методом оволодіння марксистсько-ленінською теорією, випробуванням на досвіді старшого покоління комуністів, є метод самостійного вивчення історії і теорії Комуністичної партії.

Основна роль у визначенні напрямку і характеру самостійної роботи по вивченню історії КРПС належить лекції. З цією метою кафедра практично стенографічно записує лекції і тексти лекцій з наступним їх обговоренням. Так, у минулому семестрі було обговорено 4 тексти лекцій і 3 стенограми. Практикуємо також проведення відкритих лекцій, взаємовідвідування — результатом їх обговорення є значна увага до того, щоб зробити лекції стимулом у самостійній роботі студентів. Кафедра спрямовує також увагу на допомогу викладачам будувати лекції з методичного боку, щоб в них, поряд з викладанням

теоретичної і практичної діяльності партії, студентам подавалися необхідні вказівки про організацію самостійної роботи над творами класиків марксистсько-ленінізму, рішеннями з'їздів, конференцій і пленумів ЦК КРПС. Кожна лекція повинна заохочувати студента самостійно розбиратися в матеріалі, а не пасивно засвоювати викладене.

Велику увагу приділяє кафедра складанню планів семінарських занять, які одержує кожен студент у друкованому вигляді. Обговорюємо відкриті семінари, наслідки їх взаємовідвідування.

Кафедра приділяє немало уваги справі навчання студентів-першокурсників самостійно працювати над книгою, конспектувати прочитаного, адже тільки окремі з них приходять у вуз із навичками конспектування. Здебільшого наші викладачі дають необхідні методичні поради напередодні семінарів, заздалегідь. Вони стосуються техніки конспектування, вміння пов'язати теоретичний матеріал з сучасністю, правильного вислов-

лювання своїх думок тощо. Допомогають у цьому і підсумовуючі розгляди відповідей на семінарах.

Особливо багато уваги приділяють організації самостійної роботи студентів викладачі М. Кубрушко, Л. Тендерес, П. Федченко, М. Кукавська, Б. Пишоха, А. Сапожников, Г. Сюсюра.

Перевагою консультацій як форми навчальної роботи є те, що вони дають можливість в найбільшій мірі здійснювати індивідуальний підхід до студентів. Нам здається, що настав час відмовитися від тих 15 процентів, які «відпускаються» викладачам історії КРПС на консультації для студентів: цього часу мало, якщо мова йде про серйозне керівництво самостійною роботою студентів. Окремі викладачі як П. Федченко, Б. Пишоха, М. Кукавська провели консультації значно більше запланованої норми.

Результати нашої роботи, зрозуміло, визначаються успішністю студентів. Треба сказати, що вони нас радують, проте за-

спокоюватися немає підстав. Ще немало студентів не вміють як слід конспектувати, роблять це формально, «для викладача», не оволоділи теоретичним матеріалом. Це такі, як тт. Антог, Гладкий (педагогічний факультет), Войнелович, Середохова (мовно-літературний), Рубльов (Сочинський), Дзедевич, Курносенко, Костюченко (фізико-математичний). Не всі студенти вміють як слід пов'язати свої відповіді із сучасністю.

Як відомо, основним методом проведення семінарських занять є жива, розгорнута бесіда. Поряд із цим бажано було б періодично заслуховувати на семінарах студентські реферати, особливо починаючи з другого семестру на першому курсі. Саме тут праця викладача у справі поліпшення самостійної роботи підвищується, а студенти мають можливість значно ґрунтовніше опанувати першоджерела.

Там, де керівники семінарів систематично контролювали самостійну роботу студентів, де проводилися групові чи індивідуальні консультації, там і наслідки роботи значні (II курс дошкільного відділу, перша група II курсу українського відділу). Там найкращих успіхів досягли комуністи і комсомольці — Загородня, Антоненко, Ващенко, Гончаренко, Герман, Коваленко, Мартенко, Марусенко, Масюк, Осадча, Костенко, Корсун, Дрозд, Лисенко, Чухліб, Якименко, Кудіна, Гумениук, Цукренко, Манзії і інші.

Незважаючи на таку значну роботу, проведену викладачами, є ще немало студентів, які недостатньо оволоділи програмним матеріалом. Це стосується тт. Абласва, Вранган, Кім, Мальчик, Колсаєва, Уржанова.

Муханова, Немірської, Харченка, Коцюби, Мішуріна, Бучми, Бови і деяких інших.

Велику допомогу у налагодженні самостійної роботи повинен надати нашій кафедрі партійно-комсомольський актив. Зокрема виявом такого взаємозв'язку було спільне засідання кафедри з комсомольським активом студентів I—II курсів, проведене в минулому році. Продовженням цієї важливої справи було спільне засідання кафедри в цьому навчальному році з студентами четвертої групи дефектологічного відділу. У цьому семестрі планується такі засідання провести з студентським активом фізико-математичного факультету і з першою групою дефектологічного відділу.

У цьому семестрі на лекціях і семінарах викладачі кафедри історії КРПС основну увагу звертають на втілення в життя рішень червневих Пленуму ЦК КРПС (1963 р.), липневого Пленуму ЦК КП України та на вивчення і пропаганду історичних рішень грудневого та лютого пленумів ЦК КРПС, спрямованих на прискорення розвитку хімічної промисловості, на дальше піднесення сільського господарства.

Всі заходи кафедри спрямовані на те, щоб перетворити знання з історії КРПС для студентів у переконання, навчити їх відноситись до революційної теорії не тільки як до суми знань, а насамперед як до живого, творчого вчення, яким вони керуються в своєму житті, в процесі будівництва комунізму.

Доц. П. БАКУМЕНКО,
зав. кафедрою.

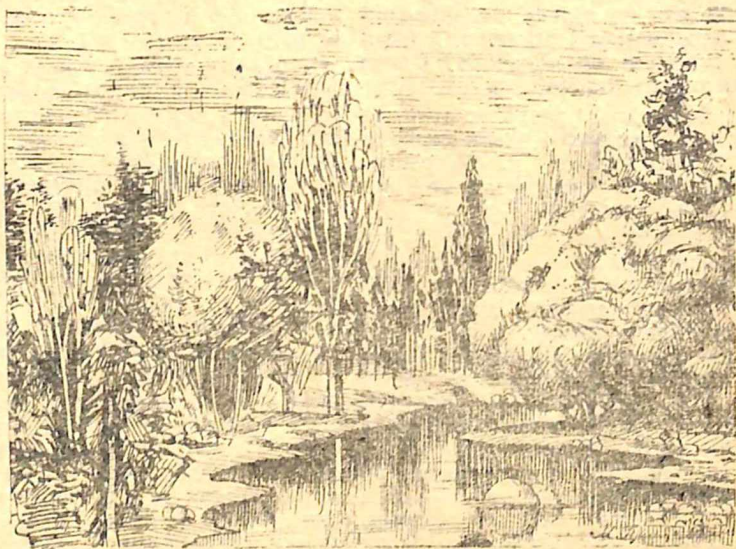
ГАЛІЛЕО ГАЛІЛЕЙ

У цьому році наукова громадськість всього світу відзначає 400-річчя з дня народження визначного італійського вченого Галілео Галілея. Ім'я Галілея звучить для нас як прогрес, як утвердження нового, як символ непримиренної боротьби з старим, закостенілим. Адже це він, після Коперніка і Джордано Бруно, наважився виступити проти реакційного вчення церковників, які твердили, що земля нерухома і знаходиться в центрі всесвіту. Йому належать ряд праць з астрономії, фізики та інших галузей знань.

25 лютого на фізико-математичному факультеті відбулося засідання фізичного гуртка, присвячене 400-річчю з дня народження великого вченого епохи Відродження. Гуртківці прослухали цікаву доповідь студентки 3 курсу І. Воскобойнікової. На засіданні виступив також керівник гуртка доц. В. Коновалов. Він розповів про значення наукових досліджень Галілея для дальшого розвитку світової науки.

В. КОВАЛЬ, староста гуртка фізики.

ПРИЙШЛА ВЕСНА...

ПЕРШИЙ КОМІСАР „АВРОРИ“ — НАШ ГІСТЬ

Актовий зал переповнений. І це не випадково. До нас завітали дорогі гості: перший комісар крейсера «Аврора» Олександр Вікторович Белешев, Герой Радянського Союзу Володимир Іванович Никифоров, капітан першого рангу Яків Іванович Полях.

З глибокою увагою прослухали присутні виступ т. Поляха. Він поздоровив студентів із святом Радянської Армії, передав привіт від молоді міста Ленінграда.

— Наша армія, — говорить Яків Іванович, — найсильніша в світі. Вона не тільки захистила Батьківщину від ворогів, але й розбила їх вщент. Адже це факт, що фашисти окупували окремі держави Західної Європи за два-три тижні, а таке місто, як Севастополь, не могли захопити кілька місяців. Мені пригадується героїчна оборона Брестської кріпості, але особливо

я запам'ятав, як захищали наші воїни Орешню, населений пункт на підступах до Ленінграда. На клаптику землі 250×300 метрів наші солдати оборонялися 16 місяців. Біля 50 тисяч снарядів і бомб випустили на них фашисти, шість разів збивали вони червоний прапор, але кріпості так і не взяли.

— Нехай мій виступ буде пам'яттю тим, кого нема серед нас, — так почав свій виступ В. І. Никифоров.

Він розповів, що вже в 16 років був партизаном, а у 18 років командував загonom чисельністю до двох тисяч бійців. Скільки героїзму виявили партизани у рейдах по тилах ворога, як багато вони зробили для перемоги над

фашизмом! Слава про їх діла не померкне ніколи.

Виступ О. В. Белешева був коротким, але у ньому так багато було сказано, що слухачі назавжди залишать у пам'яті слова того, хто був свідком і учасником події, коли пролунав постріл «Аврори» по Зимовому палацу. Комісар звернувся до студентів:

— Пам'ятайте, нам не було такої можливості вчитися. Цінуюте це. Зміцнюйте нашу державу — вона наше щастя. Бережіть завойовані Жовтня, адже за них пролили кров наші діди і батьки. Будьте продовжувачами їх справи. Будуйте комунізм, світле майбутнє людства.

В. ТИМОШЕНКО.

На фото: О. В. Белешев (у першому ряду другий справа) разом з іншими гостями та працівниками інституту.

НЕ ШКОДУЮЧИ САМОГО СЕБЕ!

Давно ленінська гуртожитку № 2 не була такою переповненою. 22 лютого тут зібралися не тільки майбутні мовники, літератори, але й представники інших педагогічних професій, а також студенти з політехнічного інституту, інституту цивільного повітряного флоту тощо. Молодь вела жваву розмову про те, що означає бути культурною людиною. Відкриваючи диспут, доц. Войтушенко зауважила, що це питання вирішується стільки часу, скільки існує людство, адже культура потрібна скрізь і завжди. Це безперервний процес, він не закінчується з одержанням диплома про освіту.

О. МУШКУДІАНІ.

гатьох наук, читати про все, адже діти всім цікавляться. Треба, на його думку, шукати красиве не тільки в книгах, а й в оточуючому житті.

— Однією з найелементарніших умов виховання культурної людини є володіння рідною мовою, — сказала В. Гринько. — На жаль, навіть про студентів українського відділу цього не скажеш. Багато з них не тільки не поглиблюють своїх знань з рідної мови, не тільки не виховують до неї любов у себе, але й найчастіше її спотворюють, розмовляючи страшим

В. ЗАХАРЧУК.

ніки, сільського господарства, балету, літератури, музики і т. д. — все це складові частини єдиної культури.

— Дійсно, і великі люди помилялися, але дорікати Некрасову чи Пушкіну в нещирості, як це робить дехто з учасників диспуту, немає ніяких підстав. Треба розуміти ту обстановку, в якій вони жили, а також уважніше читати їх твори.

Всього, звичайно, знати не можна. Проте для того, щоб мати уяву про різні галузі науки, корисно читати відповідні спеціальні журна-

Г. ВОЛОСЕНКО.

театри Києва занадто дорогі для студентів і доводиться від багато чого відмовлятися. Волосенко проти показної культури, зовнішнього лощу; за його переконанням, розумно мовчати значно важче, ніж говорити невпопад. Цю ж думку продовжив О. Мушкудіані. — У нас, — сказав він, — є немало студентів, які гарно зодягнені, зовні культурні. Проте я не раз бачив окремих з них п'яними. Це жахливо явище. Людину просто неможливо впізнати. Все пішло шкереберть: і манери, і мова, навіть найновіший галстук перетворюється на звичайнісіньку ганчірку.

П. ФЛЯТВИЦЬКИЙ.

Юрій Кабанченко розповів про те, як у власному житті йому довелося розчаруватися в деяких своїх «друзях», які у важку хвилину підвели. Дружба, яка є одним із виявів загальної культури, перевіряється в труднощах. Про подвійність душі деяких людей говорив і студент ІЦПФ П. Попов. Він закликав студентів бути щирими у ставленні до друзів, до себе. Треба, сказала Л. Кугук, мати якість важливе прагнення в житті, чимось бути дуже захопленому — надовго, глибоко, адже в

В. ВОЙТУШЕНКО.

суржику, що є однією з ознак безкультур'я. Цю ж думку підтримали І. Волосенко, О. Отарашвілі.

Цілком протилежно висловились В. Захарчук і Г. Герасимова.

Перша занепокоєна тим, що хотілося б багато знати, але це не завжди вдається, друга вважає, що і прагнути до цього не слід. Їй не все цікавить, а лише найближче до неї, найдоступніше. А за переконанням В. Торби, не завжди треба звертати увагу на зовнішність, бо вона часто не відповідає внутрішньому змісту. — Найчастіше, — каже він, — героями ставали люди зовні грубуваті, неприв'язні, а з «культурних» виходив дріб'язок...

Л. КУГУК.

ли. Звичайно, краще всього треба знати рідну мову, але не завадити і знання інших мов.

Це неправда, що зовнішня грубуватість прикриває чесність. Нам відомо багато прикладів, які свідчать про інше. Нам потрібні люди цілні, а не лицеміри, ми повинні не приховувати своїх недоліків, а чесно боротися з ними. Треба боротися навіть із шією напущеною грубістю.

Найголовніше — це твердо усвідомити глибоко проникнутися думкою, що кожен з нас не стане культурною людиною, коли сам не боротиметься за це. Години нашого життя, як казав Горький, проходять занадто швидко, і треба наповнити їх красивими подвигами, не жалюючи самого себе.

Наш кор.

ЮНОСТЬ

Юность в дороге,
Мерзнет в палатке.
Что ей тревоги,
С бедою схватки?!

Дождливой тучей
Командует ныне.
Влагой могучей
Понт пустыни.

В ущельях, с риском,
Проводит «мазы».
В краю Уссурийском
Ищет алмазы.

Сердца — моложе!
Сердца — без устали!
Алмаза — тверже.
Упруже — стали.

Юлія ЖУРАХІВСЬКА.

Редактор П. ХРОПКО.

М. ВОРОНА.

Студентка українського відділу М. Ворона звертає увагу присутніх на культуру вчителя, який є прикладом для багатьох. А трапляється ж, на жаль, коли директор при учнях дає зауваження вчителів. А як же можна стати справжнім педагогом, коли ти не став справжньою людиною? Є ж серед нас, особливо серед дівчат, немало нескромних, дволиких, задрісних. Про яку в цьому випадку культуру можна говорити?

Студент політехнічного інституту В. Гривняк вважає, що майбутній вчитель повинен знати основи ба-

Г. НОСАЧ.

цьому краса людського життя. Основою всякої культури є людяність, мета її — зробити людину щасливою. Треба багато вчитися, працювати.

Наприкінці диспуту В. Войтушенко зазначила, що ця розмова була корисною, бо в ній піднімалися багато важливих питань. На жаль, ніхто не торкнувся культури інтимних відносин. Віра Денисівна, разом з тим, висловила незгоду з деякими думками товаришів. Вона вказала, що культуру творять не окремі видатні особи, як дехто вважає, а весь народ. І не треба так вузько розуміти поняття культури. Сюди входить культура тех-

В. ГРИБНЯК.

ОГЛЯД СТИНГАЗЕТ

Ці слова відомі майже кожному. Але їх не завадить повторити ще раз. На нашу думку, поруч із заголовком кожної газети слід було б викарбувати: «Газета не тільки колективний пропагандист і агітатор, а й колективний організатор». Слова великого Леніна.

Можливо, і редактор стінгазети Л. Паламар і члени редколегії пам'ятають їх. Можливо. Але вся біда в тому, що не видно цього на ділі.

Приваблює майстерним художнім оформленням останній, п'ятий номер газети. Тут треба віддати належне художникові Я. Кореницькому. Газета присвячена дню Радянської Армії. Відразу зауважимо: не на користь редколегії «Радянського лтератора» говорить той факт, що стіннівка випускається лише до ювілеїв. Невже, крім святкових статей, нема про що писати? Є! Дуже багато тем проходить мимо газети. Важливих,

І ДЗЕРКАЛОМ, І МАЯКОМ

злободенних. Ось і зараз. Закінчилася зимова екзаменаційна сесія. В газеті про це ні слова. Можливо, тому, що результати екзаменів не дуже втішні. Тим більше про це треба було б писати.

Саме так зробила газета «Радянський педагог». У ювілейному, сотому номері, п'ять матеріалів присвячено питанням навчального процесу. Це виступи Р. Борисполець, Н. Мусієздова, Г. Георгієва та інших. Ось одна із заміток — «Рівнятися на кращих». З неї довідуємося про успіхи і невдачі групи другокурсників спецвідділу — посланців братніх республік: Молдавії, Казахстану, Узбекистану. Розповідається про кращих студентів — Бегашевську, Юнусходжаєва, Івашковського, Бельтюкову. Гострій критиці піддаються Раїсов, Ковальов, які виявили на екзаменах слабкі знання. У республіках чекають кваліфікованих спеціалістів. І треба всі

сили віддати, щоб набути міцних знань. Про це пише автор статті Г. Георгієв. Знайшлося в газеті місце і для фото, і для дорожньої зарисовки, і для розповіді про роботу фізіологічного гуртка. Вміщено також відкритий лист до студентів вузів м. Києва і заклик комсомольського бюро взяти участь у будівництві Київської ГЕС. Стінгазета оголошує конкурс на кращий вірш, оповідання, малюнок, присвячений Шевченківському ювілею.

Повернімося ж до «Радянського літератора». З десяти матеріалів п'ятого номера сім — вірші та етюди. Їх планувалося помістити в літературному додатку до газети «Молоді голоси». Але він так і не вийшов, бо редактор Л. Паламар вирішила не завдавати собі зайвого клопоту і вірші, які «припливли» самі, пішли в стінгазету. Аби місце було зайняте. А про те, щоб залучити до роботи

студкорівський актив, зібрати в групах замітки, не подумали.

Кілька слів про творчість молодих поетів, представлених в обох газетах. Хороші, хвилюючі вірші у В. Яворенка, М. Климчука, О. Боровка. Але хіба можна взяти на себе гріх назвати поезією такі і подібні до них рядки:

Відгрімів прибій зимовий,
Затихли крики під дверима.
Тепер подивимось на результати,
Широко відкритими очима.

Це з вірша О. Настенко («Радянський педагог»). Слід, мабуть, пред'являти більші вимоги при відборі віршів до газети.

І, звичайно, перш за все, стінгазети повинні стати і дзеркалом, і маяком. Показувати різноманітні сторони сьогоденного студентського життя. Бути порадиником, маяком у виборі майбутніх шляхів.

В. ЧУХЛІВ,
зав. відділом літератури.